

CIRKA

Gutta cavat lapidem...

E perkohëshme kulturele popullore

Del të paren e të tre ten të diele të setcilit muej

Pajtimet: Shqypëni Perjashta
Per 1 vjetë:.....F. 4 6.-
„ 6 muej:..... 2. 20 3. 50

Vj. I. Nr. 7

Shkoder, 16 Gusht 1936

Copa 1 Lek

Shqyptari mâ i mirë, Shqyptari mâ i harruem...

E kemi per detyrë të shejtë kombtare edhe morale me mbrojtë e me ndihmue njëni tjetrin nder të gjitha nevojte e perditëshme të jetës s'onë, por, asgjamangut e kemi per detyrë me i sjellun sytë edhe të gjith vemendjen veçanarisht dhe kundrejtë fshatarve, kundrejtë asajë klase të popullit e cila per mbas mendes s'ime e si mbas mëndimit të shumicës perban njisinë kombtare.

Fshatarët e vetëm fshatarët janë ato, qi mundohen në pishë të diellit e në pikë të ftoftit, nësà zotnît e qytetit ndêjë nen hije të tendeve të kafevet, ose bri ndoj stufe, rrinë tue u tallë per kobe të shekullit! Fshatarët me djersën e bekueme të vet n'a sigurojnë jetesën edhe duertë e tyne xî e pluhnue nga puna porsî ato të njaj farkëtarit, janë ma simpatike e mâ të madhnueshme se ato të njaj bankjerit ose të njaj zyrtarit, i cili si të kenë arritë mbramja, kthen në palat të vet per me kalue natën në pagjë e në qetësi të familjes e perkundrazi fshatari edhe ditën edhe natën rrin zgjue e qetsija e pushimi per të nuk janë tjetër veçse dy fjalë të bukura ilusjonit!!

Fshatari me gjithkta nuk ankohet kurrë per sado mundë e vishtirsî, qi të jenë gjykue me psuem, aj nuk din se shka është plogshtija, aj nuk don me dijtë as se shka don me thënë m'u argtue; pse per të nuk ekziston veçse detyra. Detyra e thretet ate m'u zgjue me terr të natës e me dalë nder fusha e nder livadhe, prej kû mâ i pari i dergon lutjen Krijuesit të gjithësis. Flënë gjithkush e flënë deri natyra vetë, por, fshatari i shkretë neper agim të dritës e pshtjellë nder do zhele të vjetra orvatet me arritë me kohë nder ara per me i a nisë asajë punë të bekueme.

Aj është i lumtun e mâ i lumtun bile edhe se aj, i cili, qi ndejë tu votra i vjen gadi gjith shkafëja, pse, pûna është i vetmi gëzim i shpirtit e vetem pûna është kroni i pashterrëshem i

pasunisë edhe i lumnisë së një Kombit. Jo, mos i gjykoni pertaca, përse ato kanë dhanë kurdoherë sheja të mdhâ sakrifikimit! Nuk janë prâ ato fajtorë në kjoftë se mûndi e djersa e tyne nuk perftohet nder prôdhime perpjestimisht me kujdesin qi lregojnë tue punûe në pishë të diellit e në rribë të murranit! Ato janë të pafajshëm, janë bile per t'u nderue, pse me ato vegla e mjete të kohës parahistorike, me të cilat punojnë edhe sot fshatarët t'onë, nuk mundë të punojnë as popuj mâ të aftë të botës! Shka n'a duhet në sot luksi? Shka n'a duhet në defrimi? Perpara të gjithavet n'a lypet puna edhe modernizimi i mjeteve të prodhimit, pastaj argtimet e danzinget e Europës! Ma e çmueshme duhet të jenë per në një parmëndë moderne se një automobil Alfaromeo! mâ përë parmenda e mundej luksi e gëzimi.

Blegtorë e barî kjenë edhe Shqyptarët e hershem, ato stergjyshat t'onë por do t'a dijmë se janë kenë edhe burra të vlefshem e atëdhetarë të flakët. Dhe neve qi jemi sternipat e tyne e trashigimtarë in locum e t i n j u s, duhet të mos harrojmë e mos t'u shmangemi traditave të parve t'onë e bota le të na thrasin si të dën, në dashtë çoban e në dashtë harr veç njall qi mos të mûndet me n'a mohue të drejtën me kenë Shqyptarë edhe me jetë Shqyptarë! Ma nuk do të turpnohem në kjoftë se jemi një Shtet i vogël, as nuk do të lavûrohem në kjoftë se jemi trima, pse burrnia e trimnija e Shqyptarit ka ngelë e pamohueshme në historinë e pergjithëshme të popujve, e vetëm në rasë se i hue, don me dyshue, le t'i lëshojnë një shikim historis së Shqypnis e të Skenderbeut, emni i të cilit është i mjaftueshem me shdukë çdo dyshim e smirë per besnikrinë e burrninë Shqyptare.

Por mos të harrojmë se edhe burrat e Sken-derbeut nuk ishin tjetër veç fshatarë e barë e ëm-ni e fama e të cilve vajti edhe pershkoj të gjith Europen e deri sulltanat e fuqishëm! Fshatari është këndë perherë Shqyptari më i forti e më i sigurti e prandej edhe na sot do të kujdesemi me e ndihmue e m'e qitë në dritë, në udhë të per-parimit e të qytetnimit. E kemi per detyrë të shejtë m'e ndihmue perherë atë që n'a siguron e n'a pregaditë bukën e perditëshme! Sejcili ká një misjon, sejcili ká një detyrë në ket jetë, e detyra më e rânda edhe pergjegjsija morale i perket klasës intelektuale, asajë klase të cilës Shteti vetë i ká besue tue i lëshue në dorë fatin e Kombit edhe edukimin e mirë-rritjen e Shqyptarit. Atëdhetarë nuk asht vetëm aj, që lu-

fton me armë në dorë per Atëdhë, por kushdo që vepron per të miren e kolektivitetit e per shdukjen e paditunis, tue mjellun farën e gjy-tetnimit e të perparimit edhe nder vise e krahina më të lanuna të Mbretnis s'onë të vogël.

Duhet të duem njeni tjetrin, pá ndryshim feje o besimit, e t'a ndihmojmë në çdo rasë ate që ka nevojë, në mndyrë që pas-ardhsit t'onë mos t'a gjejnë në fjaluer të gjuhës shqype fjalën zili (egoisem). Të kujtohem i çdo rasë se fshatari është vllau i ynë i dash-tun, Shqyptari më i thjeshtë e ushtari trim i Kombit, besniku i Atëdheut e besniku më i mirë i Mbretit.

PROMETHEUS |

Olympjada 1936

Tingulluen gëzueshem në qillin e kryqytetit German burijat për me lajmue hapjen e lojname Olympike. U ndie n'at mbramje të fëtohet nordi-ke kori i mija e mija vetve: ishte triumfi sportiv, hymni i rijsisë së mbarë botës.

Ardhë prej Olympës së largët, percjellë prej 3000 atletësh, arrijti në Berlin flaka olympike për me ndezë zjarmin që do të rrinte ndezë deri në ditën e mbramje të këtyne lojname botnore.

Kjenë pranë, bashkë me kryetarin e shtetit German, edhe princa e personalitete tjera në ceremoninë e inaugurimit, që u bënë në një atmo-sferë të zjarrët sportive me 1 Gusht 1936.

Ditët e para të këtij mojit kanë me mbetë të paharrueshme jo vetem për sportdashsit, por edhe për mbarë popullin German.

Me flamuj kombëtarë në krye, kaluen përpara 100 000 vetve djelm e vajzat më sportive të botës.

Kjene shtete që paraqitne skuadra me një numër të madh atletësh, e të tjera që kjene të përfaqsueme prej një grupi së vogël.

Kostarica paraqiti vetem një atlet; por ky ishte mjaft i fortë sa me mbajtë me krah të vet flamurin kombëtar.

52 shtete: 52 flamuj.

N'at triumf ngjyrash dhe enthuzjazmi athle-tët e ndishin vedin edhe më të fortë, kishin bashkë me vëdi atdhën e vet, flamurin e vet. 1 mil

Një ditë përpara se me fillue lojnat u mblodh në Berlin komiteti olympik për të caktue shtetin që do t'organizojnë Olympjadën në 1940. Fitoj Japonija. Tokio pra sod kater vjet ka me pasë nderin me pritë në gjë të vet sportistat e mbarë botës.

Me 2 Gusht me një aktivitet të madh filluen lojnat në të gjitha degët e sportit.

N'atletikë sunduen permby tjerët Shtetet e Bashkueme. Atleti që ka lanë më përshtypje në mbarë popullin është zezaku Owens, nieri më i shpejti i botës; ka fitue përposë 100 m. e 200 m. edhe këcimin së gjati. Tri medalje ari një nieri i vetem, aty ku dalin në shesh kam-pjonat më të mirë të botës, nuk është ndoshta zotësi?

Germanija, përposë organizimit shembulluer të kësaj Olympjadë, ka dashtë me paraqitë në të gjitha sheshet sportive atlet të pregati-tun më së miri, që të paraftyrojnë vullndetin e fortë dhe racën e shndoshtë të këtij popull aq të madh. Edhë shtetet tjera si Italia, Finlandija, Suedija, Japonija, Ungherija e Franca kanë dhanë përfundime të mira tue kor-rë edhe këto fitime të shkëlqyeshme.

Me finalen e footballit ndërmjet Italis (2) e Austris (1) muer fund Olympjada e 1936.

Klasifikimi i përgjithshëm mbarë përfundi-meve të gjitha sporteve shet në krye Germa-nin të ndjekun prej Shteteve të Bashkueme dhe prej Italis.

Sukur inaugurimi dhe mbyllja e këtyne lojname, që gjatë 15 ditve thirri në stadin qandruer e nder sheshe tjera per rreth më se jon e gjymës njëz, pa madhnin dhe enthuzja-zmin që meritonte.

Athletët u shpërndanë. U fik zjarmi Olym-pik, por me gjithë këtë drita nuk u paksue, madje u shtue edhe më fort.

Kalonte mija e botës me dritën e njizet vjetve.

Poezija e rinís

E trazuese, e kjar' si dallga detare
per poezí rreh zêmra djaloçare;
kshtu hec' rinija e n'per dashtnít e qeta
i kalon jeta.

Kandshëm e gzueshëm fill shkon në njat' Krue
të Poezís me pí e qetas me kndue
bashk' me lyren e lume ku e çon Zâna
nder ato âna.

E poezít e flakta i kndon n' at lyre
e qet'rinija kuq bâ në fytyrë
nga gzimi e nga e natyrës bukurija
e nga dashtnija.

Mblohen prej poezís me lule t'arta
andrrimet e idealet mâ të larta,
qi me dashtuní e drit' jan' krejt ushqye,
nder zêmra ndrye.

Prej kotsís shkoqet e dér n' qillna hypë
frymzimet mâ të pastertat me i lypë,
e rrîn tuj i pershí t' kulluetat vënde
t' natyrës n'mënde.

N'vetí vjerrshimi shpirti krejt pajisë,
rinín n'lumní me shijue Zâna e nisë,
e n' gurra t' búkurís së pa-mbarueme
n'vënde t'lulzueme.

E kjo e bukur, e mir' n' poezí hynë
e me frymën kuqloshe let' i a njynë
fityrën e gzueme t'rívet, qi e kerkojnë
me të vjerrshoinë.

SHKABA,

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Folklore

Po botojmë kangen popullore qi ndjek, njashtë si e gjetme të pershkrume në një dorëshkrim të vjetër. Kënga është shumë e bukur, edhe, me shka munda të kuptohet prej kontekstit të sajë, paraqet ndodhjen e disa Zoganjorëve të cillët nisen me bënë një vrasje për shkak të një vajzës së grabitun por gabim vrasin një lopë, e përfundon tue vënë Zoganjorët në shpirt për ket punë. Tri strofat e mërame të këngës këndohen në Shkodër edhe ndër hënje e darsma, por fillimi ndryshon: "Dymbëdhjetë pula këndojshin valle", e nuk ka lidhje me ndonjë ndodhje të caktueme sikur kjo qi po botojmë. Mbasi dihet se në gojë të popullit këngët folkloristike, sidomos, ato më të mëdha, shpesh herë perzihen e ndërlikohen njëra me tjetren, kishte m'u dashtë prandaj me hetue cilli është rreshtimi i vertetë i kësaj kënge. Në të mëdha të folklores, sikurse dihet, duhet me kerkue me i u afritë së më besnikisht gurrave origjinale, e na kemi me i a dijtë për ndër atyne qi munda të na japin shpjegime mbi at pikë, tue botue edhe qortimet e raseshme të tyne.

Kënga e Zoganjorëve.

Shkaperceva nandë male
Te dhetin hypa ne maje,
Gjeçë një vashë fjetun-o,
As e çova as e trazova,
Zë te hollë-o ja leshova.

Mora e e çova kah shtëpia;
Me pveten gjithë kojshija:
- Kë e kë marrë ket syqershija?
- M'a ka falun Perendija.

Me pveten gjithë mahalla:
- Kë e kë marrë ket faqebardha?
- E kam gjetun fjetë te dardha.

Me pveti gjithë katundi:
- Kë e kë marrë ket zog pellumbi?
- M'a ka falë Zotyn i lumi.

Çova fjalë krushkes-o
T'a mora syzezen-o
T'a shemtova oden- o
Lulezova t'ëmen-o.

- Mojë syzezë-o mojë gjarpnushë,
Kë kanë rë mërmë ato pushkë?
A kje rrëng a na u vrë kush?

- As kje rrëng as na u vrë kush,
Leu një djalë ne Barbullush,
Tha Pasha me qitni pushkë.

Se kanë mbetun tridhet krushq,
Tridhet krushq e bajraktar,
Cilli e xhë luften më i parë?
Pjeter Gjoka prej Shestanit.

Idriz Kuka burrë i mirë,
Burrë i mirë e "braf" në kambë:
"T'dal t'a vras një Ceklinjanë."

Aj s'ish kë në, tha, Ceklinjanë,
Ish kë në lopë me kater kambë.

Vojti fjala ne Shironë
Zoganjorët kanë vënë një lopë

Vojti fjala deri ne Teqe
Zoganjorët kanë bënë një t'keqe

Zoganjorët kcejnë si gjela,
Kcejnë si gjela e kcejnë si pula;
Kë kanë me regjë lekura.

Kë kanë me regjë lekura;
Kë kanë e kanë nevojë,
Në u shkon pushka për sojë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Madhënia e kandëshme

Sá punë e kandëshme është me kë në nieri i madh! Po i lāmë të mirat landore, të mirat e prekëshme po thomi qi madhënia gjithmonë gati bjen me vedi, por po permëndim vetem gzimet e knaqat tjera. Nieri i madh është i nderuem prej gjithkuej, i mjafton me çilë gojen, me thanë një gjysë fjalet, se fjala e tij nuk i bâhet dýsh e ká per t'i hecë kúdo e gjithherë. Kqyre rrugës tue shkue: gjith syt kanë per t'u sjellë në të, gjithkush ká per t'a pershndetë, sejcilli lakmon një shikjim sá do të ngutëshem të tij. Edhe anmiqt, njata qi ai e dín se s'duen me e pá me sy, me buzë në gaz e mâ parë se tjerët duen qi t'i shofin se po e pershndesin. Hijn në një sallë e të gjith kanë per t'u çue me lshue kryet e vëndit. Shkon në një kafe a në një theater a në ndoj vënd tjeter publik e ëmni i tij ká per t'u shqyptue lehtas gojë në gojë në mjes të njëj heshtimit të papritun. Sejcilli mûndohet me i u avitë per me mujtë me pasë nderen me i shndrrue pak fjalë me të; të cillat mandej ká per t'i persritë sá e sá dit rresht nder kuvênde e me shokë të vet. Mjaft punë e kandëshme është me kë në nieri i madh.

Por...

Por kam këndue tash nder këto dit se Bismark-u e kishte pasë shum në merzi madhëni. Bismark-u, krijuesi i mbretënis germane, nieri i shtetit aq i madh qi per sá vjet rresht në shekullin e kaluem ká drejtue të thuesh politiken e Europës, Bismark-u në të gjith at madhëni nuk kishte kë në lum. Nji e perkohëshme franceze ká botue nder këto dit disá letra qi kanceljeri i hekurt i kish pasë shkruet një princesësh ruse. Të çuditë tue pá nën pëndë t'atij nieri të pjekun, qi historia na paraqet të fôrt e të vrashtë, fjalë t'ambila, fjalë të kandëshme gazi, ndiesina delikate. Por mâ fort të çuditë tue pá se politika, qi është kë në të thuesh buka e tij e perditëshme, hijn shpesh nder këto letra të tija, por gjithmonë ká per t'a permëndë me të perbuzun: me qitë e me pritë zizita zyrtare janë per të mûndim i madh; fjalimet e kundershtimet parlamentare i japin një merzi gadi sá mos me mûejt me i durue; foljet diplomatike i a brén shpirtin; nderimi i popullit i bâhet se po i merr frymen. Lumnia per të kishte me kë në shpí të vet, me ndejë e me fjetë në qetësi, me shkue e me ardhë pá e shikjue kush, pá at morí peruljeshe pershndetjesh per faqe, pá ato smira të mblueme qi i rrín perherë gati me i qitë nënkambsen; por me kuvêndë kandëshem në gji të familjes, per të cillen kishte dashtëni të madhe.

Pershndetja e mbrame

Në setcillen mbasdite nler ditët e nxehtë ta të Gushtit, kúr delshe prej shtëpije, e shifshe kah kalonte per të giatë të rrugës, i pshtetun per krah të një grues qi sigurisht ishte e âma.

Ecëshin lét e nuk flitëshin.

Ishte Nani, nxânësi i im, me flokë kaçurrel, fëmi i zbët, i hollë e i mbaruem. Gjitherë me dy sy të zez, të dritëshem e terhjekësa. Kúr kalonte u shikjojshim. Në shikimin t'onë ishte një pershndetje dashunore e një urim shndetsije.

Une dojshem me i thanë: I shkreti fëmi, del në diell, thith ajrin e kulluet të natyrës e shndoshu. Mandej ke me ardhë prap në shkollë te une.

E aj tue u buzqeshun ndoshta donte me më pergjegjë: Të falem nderës Z. mësues, shpne-soj....

Por në ftyren e nanës së vet, u shifte një dhimë e pasherueshme.

Mâ nuk e pásh nxânësin t'em Nanin, me sy të zez e flokë kaçurrel, per të giatë rrugës së madhe.

Vallë! Çë do të két ndollë?

Mbramë kalova para shtëpis së tij e pásh se prej dritsores gjysë-çilun delte pak dritë e zbët.

U ndala pa dijtë as vetë arsyen. Ndoshta Nani u gjindëte shum i smuet; ndoshta ishte shndoshë e mbrenda pak kohe do të delte me i mbyllë dritsoret.

Prita. Ndëja në prigëjim.

Prej dritsores gjysë-çilun ndjeva një gjâmë të pervajëshme e një uratë të giatë, të këputun prej së fshâmes.

Nji ças e gjithshka prâni.

Ishte urata e të dekunet.

Lamtumirë fëmi ëjllor, lamtumirë.

Gusht 36.

T. GJ.

Është punë e kandëshme prá me kë në i madh? Per nierz së vogjel kishim me thanë se është e kandëshme; por per nierz pernjimënd të mdhaj duket se madhënia është e meritëshme.

Un e napoloni leter

(Novelë)

Lexuesa të dashtun, po u tregoj se shka më ndodhi një ditë tue dalë në Pazár të Madh.

Ishte dit'e Merkuerre, qiella e pá rê, e një er' e hollë po fryte, kuer ún mora rrugen drejtë e kahë Pazari, per të bâ tregun e Sh'Qurkut.

Posá kalova Parrucen, m'u dha me nëzjerrë prejë xhepit kutin e duhanit, per të pështjellë një cingare, e si i thonë per tëshijue tri ândet e duhanit. Shijova të paren ânde, do me thanë, e pështolla, ishem gati per të shijue edhe të dyten,..... por qe se ke Mullini i Hajdar Agës, po shof një napolon, qi po e mirrëte era, ai nga e ún mbâs tí, por kuer ishem gadi per t'a kapë, qe se fryni një er'e fortë e napoloni bje në ví t'ujit kah' e djathta, e cilla nuk ishte e këthellët. Mendoni veç, se shka hoqa me e nëzjerrë!!!!.... Tek e mbrâmja e nëzora të shkretin napolon bâ ujtë e mytun, e shina mirë e mirë e njâshtû lagët e shtëna në xh-p.

Nëzora kutin e shkrepave per të ndezë cingaren, e per të shijue të dyten ânde,... por a dijni veç?... se cingaren mâ s'e kijshe, më kishte hupë, kaq më kishte marrë mendësh napoloni.

Napoloni në xhep e ún fillova me mendue se shka e si me e shpenzue. Mâ parë e mâ dalë. thashë me veti, tesh po blëjë një gjashtë okë rakí rrushit safí, mbâsi kam per të thirrë shum miq, rakija mund të më kushtote kund një njizetepësë lekë, o mâ mirë si ká dalë tesh, një dollár. Një dollár tjetër per vënë të kuqe, mish e oriz, e mendova me bâ një pilav kaq të madh, sá mos me e pá sho' sho'inë (ndëjë kambë-turqisht) kundruellë njëni tjetri; tëlyen mandej po t'i qes, thashë, mjaft, me gjith se langu i mishit kishte me mjaftue,... mandej byberin, e tesh po t'i këndojmë,.....e kaq ishem habitë, sâ fillova edhe me këndue rrugës, a thue se e kishem para syshë.

Si erdha në veti, pásh se kishem mbrrihtë në Krye të pazarit, e po mos të më fishkllote një karrocjer, gati perqafova kalin e bardhë të karrocës së tí. Me u tregue të drejten, dishrojshe me e gjetë mëndyrë se si me e prishë edhe kusurin tjetër me gjithë shtojcë, shtojcë, i thrras njata njizetedy lekë qi kishem marrë me veti me t'i u përgatitë Festës, por tue mendue se, po sâ t'a thejshem napolonin, tesh po j'a gjëjë mëndyren, hîna në Bankë, pse atje thojshem se nuk më ndalin gjâ.

Si hîna mbrendë, me njëfarë krenije i paraqita napolonin arketarit, tuj i urdhnue, medë, qi të m'a ndrrote me lekë.

Por perbrî meje po shof një tregtar, të cillit un i detyrojshe njëzet lekë, e por-sá e pásh, mbâsi m'i pat bâ Zoti nafakë, i'a pagova per pá m'i lypë ai mâ parë, si i muer i shtëni në xhep tue më fa lënderue e kthei dalë.

U solla kah arketari per të marrë lekët, por shka me kënë!!!!..... Ky tue bâ buzen, në gaz më tha: "Lum miku, kjo leter nuk shkon, në kohen e Austris.. e un i'a këttheva me një herë: "Kuer duel Nemcja prej këndej", e ai vijoj: "jo, bash kuer ishte këtû, atëherë ká pasë kushtue, por tesh s'ká vlefte, e në kje se t'a ká dhânë kush per hak, këttheja me një herë... Un i marruem, me nervoz dola prej Banket, tue falënderue arkëtarin.

I shkreti vetë!!!!.... qi meta pá e bâ gosten e shka âsht mâ zí e mâ, vetem me dy lekë këttheva ke shpija pá harxh pá gjâ.

S'kishte edhe dy dit me ardhë nata e Sh'Qurkut, e une i pá përgatitun, e tue drashtë se po më vinë miqët, dava me shkue në Shosh per ket Festë, e ashtû bâna, atje t'i këndova s'ká mâ mirë pilavit.

At ditë e kurr mâ. e kam bâ me bé, se s'due me gjetë mâ pare rrugës; e sidomos njasosh si te Mullini i Hajdar Agës....

ZEF TOPI

Cirka së vertete

Mos u nis kurr me bâ një punë per të cillen të mungojnë mjetet, mendo se per me ngulë një gozhdë të madhe duhet një çakiç i math.

Anonim.

Mos kerkoni ndihmën e tjerëve per t'ua mundeni me bâ vetë.

Thomas Jefferson

Një derhem madhështi prishë një kuintal meritim

M. de Segur.

Kush nuk mundet me bâçka don, të bâjë çka mundet.

Leonardo da Vinci

Gjikimi i lexuesave

"Kam marrë "Cirken" që leçis me shumë gëzim e është me të vertetë, një e perkohshme shumë e vlefshme. Ju lutem të m'a dergoni pá pushim".
Roma. 2.8. 1936

Avv. Prof. Angelo Leotti

"Cirkës vepruese..

Erdh prej s'nalti si vetima
Nder në ushtima;
I rrfë e zjarrit n' tokë qindroi,
E prej tutet na káp frika,
Porse Cirka
Na lshon zân, n' Shkoder jetoi.

Mbasi n' Shkoder pat kënë ndalun,
Tuj u falun
Me lexuesat plot dashtni,
Shpejt me rregull ká urdhne
Me i'urue
Ket të pritun t' tanë mirsi.

Na 'i pergjegje shpejt i napim,
E kraht hapim:
Prej t' gjith nesh ti kjosh nderue,
N' zemra t'ona t' jeshë per hera,
Permbi tjera
Porsi rrjedha e ujt kullue.

Emni i jyt ká marr Shqypnin
Pertë kufin,
Cirken rrinë veç tuj adhrue,
Permbi t'gjith revistat tjera
He i thaft vera,
Emnin kush s'ká me i a naltsue
Gjith një zani thomë te dona
Jé e jona,
Me shum gzim tý t' kena pritë,
Idét t'ua lsho me'ihera
Mbí gjith tjera,
Ti e dashtuna e jón Cirkë.

Lânda e jote është e kullueme
Si dy lume
Rrjedh n'per popullin Shqyptár,
Zbuton buzët e ç'do të riut
Si cirkë shiut
Qi shkojnë rëndas dal ngadál.

Kush thue vall ká mét pá t'blé
Nder të gjith né?
Pse thonë shqypen mirë e dika.
Kush thue vall ká mét pá kndue
At ç'ká shkruë
Nder gjasht numra t'bukur Cirka?

Plot shpresë n' tý o Cirkë un kam
Edhe tham:
S'do t' më lodhin nder punë javët,
Se do t' gjëj freski prej teje
T'heksh prej meje
Njat merzi qi është e flakët.
Idét t'uja janë t' plotsue,
T'kufizue
T'i rreshtojn shumë bukur dika

Shtylla e lexuesave

Marrim e botojmë:

Me organizimet e bukura qi në gjitha lamijet
hijshe po zhvillohen në të gjitha qarqet arbnoe,
më duket e pá-arsyeshme me lanë mas dore edhe
nji pikë me randsi, qi pá të vshtirë kishte me mujtë
me u vûe në zbatim e qi të madhe dobí kishte me
perfitue, d.m. th. themelimin e nji grupi puntorije.

Në qytetin e bukur të Korçës kjo inicjativë ká
fillue me dhanë frytet e mira të vetat. Pse që mos
e ndjekin edhe qytetet të tjerë ket shembull filan-
thropik.

Po thuej se në të gjith boten, si edhe në Ba-
kan sidomos, kú nevojët e puntoris janë má të duk-
shme lulzojnë grupe të tilla me dobí të madhe të
pjesmarrsve.

Në qytetin e Teutës në Shkodren e Gegvet, ká
bukur do vjet qi u braktis kjo shoqni e cilla ekzis-
tote e arsyeia e vertetë s'dihet m'rë, masi në sá
ishte në veprim veç të mira të mdbhaja i solli kla-
sës puntore.

Pse të mos formohet prap? Kú qendron të gjith
kujdesi i ynë.

Me anen e ktij grupi puntori i sëmütë kish me
pasë mjekimet gratis prej të ardhunave të shoqnis,
në rasen e ndoj ngjarjes të rrezikëshme kish me
gjet mndyren se si me përbailue nevojën e dobí të
tjera kso dore kishin me rrjedhë sidomos me anen
e kshillave të pádame të statutit të mirërënduem,
kish m'u permirësue gjith çkafja si e lypë skoha
moderne. Edhe Bashkis kish me ju hjekë nji barrë
e randë per sá i perket rregullimit e pastris në
çdo zeje. Shkurt kishte me dalë nji dobí e pergji-
thëshme per klasen puntore, e cila má fort, se
kerkund te na ká nevojë per vllaznim, shoqni,
kshill, rregull e permirësim.

Urojmë qij nji grup puntorije me baba të mira
të formohet sá má parë.

Jehu i nji puntori:

Rruestore "Djelmëni" QAZIM VLL. BEQIRI

"Jehu i nji puntorit" të Zz. Vll. Beqiri është nji
propozim shumë i pelqyeshem. Si e kemi diftue në
ket të perkohëshme má se nji nrë nder numra të
kaluem, vetun me shoqnia, korporatave nji fjalë
"Me fuqi të bashkueme" kemi per të m'ë me i dha
në shkas e perparim sejoles degë të veprimt t'onë
shoqënuer të permirësve keshit gjendjen e popullit.
Prandej rëndimi është dëjë per me u marrë në kujdes
e me ande po e botojmë. (Sht. i R.)

T' shqueme nalt e parve
E Shqyptarve

Gjikimi i lexuesave Cirka.

Gjitha e juej bukur punue,

Edhe shkruë

N'ket revistë me nji pendë arit,

N'kulm më t' nalt shpejt u naltoft

E dikoft

And e kând n' tok'n e Shqyptarit.

Ç. KABASHI

Nieri qi s'shifej

roman i Jules Verne-s

7)

- E kueja është ajo shpí? -pveta tue shenjue me gisht.

- E nji nierit të posaçem - pergjegji kapidani.

- U dukëka nji shpí pak si jashta vëndit - thaçë vetë.- Kishte me u dashtë qi bashkija t'a blejë e t'a rrenojë.

- Me të vertetë se po, pse edhe si të rrenohet shpija, pronari kishte me lanë gjytetin e me shkue në dreqollë, kû, si donë me thanë grát këtû, kishte me kënë vëndi qi i perket.

- Njimënd!... Po kush është ky nieri kaq me randësi?

- Nji german.

- Nji german?

- Po, nji prej Prusijet.

- E si i thonë?

Në sá kapidani ishte kah më gjegjëte, dera e asajë shpí u çil e dolen dy burra. Mâ i motëshmi, qi dukej nja gjashtëdhjetë vjetsh, u ndal para dere, tjetri kaloi oborrin e duel në rrugë.

- Këqyre, - tha si neper dhamë Haralani - këtû kënka ky?... kam kujtue prá se është njeti.

Ai nieri, tue u sjellë, na pau. A thue njifte kapidanin? Nuk ishte per të pasë dyshim, se të dy shikjuen shoqishojnë me sy të shtrëmte.

Por edhe un sá e pásh u kujtova se nuk ishte fëtyrë e ré per mue e sá pat kalue pak i a bâna:

- Njaj vetë!

- A e ké pá kûnd njeti at nieri? - më pveti kapidani pak si me çudí.

- Po, kam udhëtue me të prej Budapestit e në Vukovar, në "Dorotea". E, me folë të drejten, s'e kam mëndue se e ndeshi këtû.

- Kishte me kënë shum mâ mirë qi t'a këputëte qafen njeti! - tha kapidani.

- Më duket se nuk i paskeni pipat mirë me të - i a bâna vetë.

- Po kush mûnd të shkojë mirë me të? Mandej unë kam disá arsylene të posaçme qi mos me e pá me sy të mirë. Mëndoni mâ qi ká pasë sy e faqe me lypë per grue motren t'ême. Por si unë si êm atë i kemi pergjegjë në mëndyrë të préme qi mos me i rà mâ në mënd me persritë iuten...

- Si, si? kenka shi njaj qi...

- A e keni dijtë a?

- Po, lum kapidani, e kam dijtë, por nuk e kam dijtë se është njaj qi kam ndeshë n'udhtim, Guljelm Storitz-i i biri Otto Storitz-it, kimiku në zâ i Spremburg-ut.

VI

Më kaluen dy dit tue shetitë gjytetin. Shpesh herë u ndalëshem edhe mbí urë qi bashkon Tunen me ishullin Svendor, me kûndrue lumin e madhënueshem.

Tham të drejten, êmni i Guljelm Storitz-it, nonse dojshe me e largue, më sillej tash e tash neper mënd. Pra ai paska ndëjen zakonisht këtû e, si mora vesht mâ vonë, vetem me nji sherbtuer qi i thojshin êmnit Erman, aspak mâ i kândëshem, mâ i shkueshem, mâ i ardhëshem se zotnija. M'u duk edhe se ky Ermani prej shtatit e prej mëndyrës të hecunit, do tishte njaj nieri qi mue më kje bâ se po na ndiqëte, mue e t'êm vllâ. kûr po u êndëshim bregut të lumit të Tunës në mrâmje ditën e parë qi paçë mrrijt.

Mëndova mâ mirë mos me i bâ zâ Markut në kê kishim ndeshë, bashkë me kapidanin, në rrugen Teqelí. Këthimi i Guljelm Storitz-it mujte me e frigue. Pse me shqetësue me hije të zeza gzimin e tij? Por un kishem dishrue qi Guljelm Storitz-i mos t'u gjindëte në Ragz, në mos tjetër deri qi të kryhej martesë e Markut me Miren.

Ishem çue në nade me 16 ma mëndim me bâ t'êndunit e zakonëshem tue u shtye atë ditë edhe nder rrethe të gjytetit e më sá po u gatojshe po hin n'odë t'ême êm vllâ.

- Kam me kënë shum i xanun sod - në tha - e më vjen keq qi s'po mûnd të ví me të perçjellë.

- Mos kij kujdes per mue, lum Marina.

- Po Haralani a nuk ká me ardhë me të marrë?

- Jo se edhe ai është i xanun. Por s'ka kurr-gjâ. Kam me hanger vetun në ndo'i gjell-tore, m'atë anë lumit të Tunës.

- E sidomos, Henrik, mos rri pá këthye n'oren shtatë.

- Gosta e doktorit është shum e kândëshme e nuk ká si haribet.

- Shpresoj edhe se nuk më me harue thirrjen per nesor drama. Kë me mujtë kështû me perfítue tue nioftë shoqnín e naltë të Ragz-it.

- Thirrjen per fesesë zyrtare, Mark?

- Në paç thotë është, por mâ mirë me thanë thirrje per kontratë. Un e Mira jemi të fëmijem të h ká herë... Më duket bilë se jemi kënë grimonë të fejuem.

- Po, qyshë se keni lé

- Ndoshta po

- Lamtumirë, o nieri i lum!

- Mos u ngut. Tash më thue i lum kúr të jemi burrë e grue.

Marku më muer doren e kaloi. Kúr mbas pak kohe hín n'odë t'ëme kapidani Haralan. U çuditë, pse për atë ditë kishim pasë fjalët që mos me e pritë.

- Ashtu ju lumt, kapidan! - i thaçë. - Po më kände që keni ardhë edhe sod me më pá.

Ndoshta m'u bâ, por m'u duk Haralani si në mëndim, e më pergjegji pá tjetër:

- Lum Vidal-i, ém át kishte me dishrue me folë pak me jue e ju pret në shpí.

- Sá të doën - pergjegja, tue u çuditë për at thirrje, tue më hí bilë kujdes pá dijt psehin.

Në sá po shkojshim, krah për krah, për të gjatë rrugës Bathyaní, kapidani s'çili gojë. Çka kishte ndodhë, e çka kishte për të më thanë doktor Roderich-u? A thue ndo'i sënd për martesë të Markut?

Porsà mrrijtem, sherbtori na qiti n'odë të punës të doktorit.

Zoja e zojusha Roderich kishin pasë dalë, e Marku duket se kishte shkue me to për me i percjellë në shetí të nadjes.

Doktori ishte vetun n'odë, ulun para tryezës së punës. Kúr çoi kryet e pásh se ishte turbull si i biri i tij.

Mëndova

- A thue i ká ndodhë gjá Markut? Por sod na-de që e pásh sigurisht që ská mujtë me dijtë gjá.

U ula me ndëjë mbë një poltronë, për ballë të doktorit, në sá kapidani Haralan ndëjë në kambë, pshtetun për voter, e un prita pak i shqetësuem që doktori të flasë.

- Nji herë, zotni Vidal, ju falemi nderës që keni ardhë.

- Jam gjithmonë gadi urdhname t'ueja, doktor - pergjegja.

- Paçë dishír me folë me ju në prani edhe të Haralanit.

- Ndoshta është gjá për martesë të Markut e të Mirës?

- Shi për martesë të tyne.

- A është gjá me randësi?

- Nji faret - pergjegji doktori. - Si do që të jët, as grueja e ëme, as vajza, as vllau i juej nuk dijn gjá. Kam mëndue má mirë mos me i bâ zâ për çka jam tue ju kalxue e tash po gjikoni mandej ju a kam bâ mirë a keq.

- M'u dha, s'dij pse, me bâ një krahazim ndermjet të fjalëve të doktorit e të ndeshunit që un e kapidani kishem pasë para shpís në rrugën Teqeli.

- Dje mbasdite - vijoj doktori - në sá ishin jashtë grueja e vajza e ëme, në kohë të konsultimeve, sherbtori më lajmoi një vizitues që fort me ândenuk e kishem pritë. Ishte Guljelm Sto-

ritz-i. . Po ju ndoshta nuk e dini se ai germani...

- E dij, e dij - pergjegja.

- Do të ju kën kalxue prá se tash nja pësë muej, para se të lypëte Miren vllau i juej, Guljelm Storitz-i ká lypë edhe ai vajzen t'ëme. Mbas që pvetë edhe gruen t'ëme e djalin, të cillët kjene një mëndimit me mue për mos me e pranue, i shkrova Guljelm Storitz-it që nuk mund t'a mërrshea para syshë propozimin e tij. Në vënd që me i u shtrúe këtë mospranim, ai persriti prap luten në trajtë zyrtare, e edhe un në trajtë zyrtare i a persrita mospranimin, në mëndyrë që mos me i lanë kurrfarë uzdaje.

Në sá doktor Roderich-u po flitëte, Haralani shkote e vîte neper odë, tue u ndalë ka'i herë me shikjue në dritësore kahë rruga Teqeli.

- Zotni Roderich - i a bâna vetë - si thaçë, un e kam dijtë për lutje që ai ju ká pasë bâ para asajë të t'ëm vllá.

- Nja tre muej para, zotni Vidal.

- Kështuqi, jo pse kje pranue Marku - vijova vetë - kje largue Guljelm Storitz-i, por vetem pse nuk ju është pelqye t'i epni vajzen atij.

- Ashtu është. Nuk e kishim dhanë kurr pelqimin t'onë për një lidhje që nuk na dukej aspak e mirë, e që as Míra nuk e kishte pelqye kurrsesi.

- A nuk ju ká pelqye nieri a për gjendja e tij shoqënore, zotni doktor?

- Gjendja e tij shoqënore kujtoj se është shumë e mirë - pergjegji doktori - Thonë se ká pasë trashigim prej t'et në pasuní të randësishme që e ká pasë mbledhë me hetime frytuese. Sá për nieri...

- E njof, zotni Roderich.

- A e njifni?

I kalxova atëherë se e kishem ndeshë mbë "Dorotea" pá dijtë se kush ishte. Për kater dit rresht ai german pat kënë shoq udhëtimi me mue nder rrejtë Budapestit e Vídovar-it, kú kujtova se k'zdrup pse nuk e paçë pá n'ani kúr mbrijtem në Paqë.

- E mandej një ditë - vijova - tue shetítë me kapidanin, kishem para shpís së tij, e un njofja n'atë udhëtari Guljelm Storitz-in njatë herë kúr po delte prej shpije.

- Thonin prá se është largue prej këtij gjytí.

Kapidani Haralan hini edhe ai në bisedë. Ashtu mëndote; por duket se është largue për pak kohë, pse Vidal-i njimënd që e ká pá në Budapest, por tash është e sugurtë që ká këthye.

(vijon)

Këshilli i mjekut

Per nanat e reja

Mbaja e nanës.— Mbi jetë të fëmijë që ajo ushqen, jeta e nanës ka një influencë të madhe. Mbaja e sajë do të kët një kujdes të madh, si për sasi të haes, si edhe për cillsi, pse ushqimi që ajo merr siellet në gjak e mandej në tamel që ajo i ep foshnjës së vogël. Këjo mbaje prâ do të jët e shndoshtë, e fjeshtë, fuqidhanse e mjaftueshme pà kalue në tepri. Prandej nuk janë të kshillueshme haenat me spec, byber e këso drogesh, salcat e forta, laknat, qepët, hudrat; shpëndët e egjer. Pija mâ e mirë është ujët, pà gjâ mrëndë ase, me dashtë, të kuqun me pak vënë. Mos me pì as kafe, as alkòl (pije t'alkolixueme pergjithësisht): tue pì e âma mûnd t'i shkaktojë fëmijë konvulsjon. Në fund me kalue një jetë të qetë e të rregulltë, pà mundë e pà u lodhë teper.

Të dâmit e gjiut.— Pergjithësisht është njaty mbas të nandëtit muej që fillon tamli i nanës me kënë mâ pak i ushqyeshem. Tue i a lanë mjekut m'e dhanë gjikimin e vet për setcillin rasë, mûnd të thomi pergjithësisht se kjo është koha për me i a dá gjit fëmijë. Sido që të jët mâ teper se një vjetë nuk duhet me e shtye: po u shtye mâ teper dâmtohet shndetja e fëmijë si edhe shndetja e nanës. Æshtë e dijtun se të dâmit e gjiut nuk do të bâhet as në dimen të fòrt, as, sidomos, në të xët të verës së madhe; por kishte me kënë edhe shumë mirë që të shkohet graduallisht në të ndrruem t'ushqimit, d.m.th. mbas të tetit muej, kûr fillon e bâhet i zoti fëmija me blue edhe sende tjera të lëta, me i dhanë edhe ndo'i gjellë të pershtatëshme të zieme mirë, së parit një herë në ditë e mandej dy-tri herë. Mbas pak javësh mund t'i epet vetun këjo gjellë tue i a dá krejt gjit.

T'ushqyemt artificjal.— S'është kënë punë që bâhet me e ushqye foshnjën ju vetë me tamel t'uej ase me i gjetë një mamicë të pershtatëshme? Atëherë u duhet me i dhanë ushqim në mëndyrë artificjale. Tamli i gomaricës mâ parë, e mandej ai i dhís e i pelës janë ata që mâ fort i aviten tamlit të grues: por është pak punë e vshtirë me e pasë. Prandej tamli i lopës, tue marrë para syshë edhe kollajsín, kishte me kënë mâ i pershtatëshem. Por mbasi ky tamel nuk është aq i ambel e ká shumë azot duhet nder ditët e para me i qitë pak sheqer, e me e hollue me ujë. Sheqer mjafton me i qitë një kallep ase një lugë kafjet për liter. Por shtimi i ujit don vemënde. Njiherë duhet vlue; mandej, në kjoftë se në muejt e parë ké për t'a bâ gjysë për gjysë, ké me e shndrrue kah pak kah pak ket përpjestim, në mndyrë që mos me pasë veç një të tretë ujë në krye të 2 muejve, një të katërt në krye

Msime shpijake

Rrfeja.— Tash që po shkojmë kah vjeshta motet e këqija janë mâ të shpeshta. Kundra rrfës është mirë me e pasë gjithmonë njatë rrojë që këshillon praktika edhe shkenca. Prej mungesës së kësajë roje ndodhin shpesh herë rreziqe.

Nuk duhet me ndëjë ngiat dritësoreve të çiluna, ngiat hekravet, telavet, ngiat votrave me kamin.

Lokalet e nentëshme, ahret, janë vëndet mâ të sigurta, mjaft që mos të kenë gypa e hekura.

E sidomos mos me ndëjë në pershkim t'erënavet (corrente), mos me ngá as në kambë, as në kál a në çdo mëndyrë tjetër.

Me bâ me u gjetë në fushë, posë që nuk do të ngitet, nuk duhet me u vûe kurrsesi nën pëmë, sidomos kûr këto janë të vetmueme.

Një statistikë frange difton se rreziqet mâ të shumtat prej rrfës janë kënë:

- 1.— Nder ata që kanë ndodhë nën pëmë
- 2.— Nder bujq që, në fushë, janë gjetë me vegla hekuri në dorë, si krraba, sheten, kosa, etj.
- 3.— Nder ata që janë kënë tue u rá kumbonëve.
- 4.— Nder ata që janë vûe me ngá.

Diska të thyem gramfonit.— Nuk mûnd të bâhen me u perdorue mâ veç se tue prishë njanen faqe. Bashkohen me kole (edhe gommalacca) dy të thyem bashkë tue vûe kryq të plasunit e njanit me të plasunt të tjetrit e tue i vûe në qander mirë. Mûnd të perdoret edhe një disk jo i thyem por i konsumuem e që nuk vijn mâ gjâ.

Kûr marrin zjarm petkat.— Nuk duhet me u vûe me ngá as me ndëjë në kambë por është mirë me u shtrë me u sjellë rrotull me trup.

Kûr ká nieri ngiat një mbloje ase një shtroje të leshtë, mjafton me e sheshë gjithkah rrëth trupit e me u shtrë tue lanë kryet e gojen jashtë sá me marrë frymë.

Në kjoftë se ká një vlshek afër me tî me të shpejtë mrëndë me u mbule mirë

të 4 muejve, e tamel pà aspak ujë në krye të 6 muejve.

Dromca historiје

Enigmi i qymyrxhiut

Tue shetitë një ditë neper pyjet e Saint-Cloud, Napoleoni I ndeshi një qymyrxhi që ishte tue punue në zëjen e vet të mûndshme.

- Sâ fiton tue punue ket zanât? - e pveti Perandori i Madh.

- Katerdhetë solda në ditë, Madhni.

- Æsht pernjimënd teper pak.

- E prâ, Madhni - pergjegji qymyrxhiu - ûn me kto katerdhetë solda mbâj familjen t'eme, paguej borgjet, edhe lëshoj pare me interesë per kohë t'ardhshme.

- M'a spjego ket mshefsi, i tha Sovrani.

- Qe - i a bânî me buzë në gaz aj burrë i mirë - ûn ushqej familjen t'eme, merret vesht.... Paguej borgjet, pse mbâj baben t'êm plak që më kâ ushqe mûe kûr kâm kênë i rî. Lshoj pare me interesë, tue i dhanë me hanger fmîve të mî, pse edhe ata kanë me më mbajtë mûe kûr të plakem.

- Na njiket pare njizet frangsh - i tha Napoleoni - e mos i a kalxo kurrkuej ket spjegim, para se të më shifish mûe persrî disâ herë.

At mrâme, tue hanger bukë në keshtjellin e Saint Cloud, Perandori i paraqiti të ftuemve që kishte në tryezë enigmën e qymyrxhiut per m'e shvillue, por asnjëni nuk dihti. Nji general lypî njizetekater orë per me dhanë pergjegjen, e n'e nesre nadje heret shkoi te qymyrxhiu e i u lut që t'i kalxote atij çka i kishte thanë Perandorit.

- Nuk mundem kurrsesi - pergjegji qymyrxhiu

- kam dhanë fjalen se nuk do të flas para se të shof disâ herë Madhni e tij.

- Na njiqind frank! - i tha generali.

Qymyrxhiu mori paret që perbâjshin at shumë e që ishin pês napoljona, i shikjoi mirë e mirë, i suell disâ herë, mandej i shtîni në xhep edhe i kalxoi mshefsin generalit,

At natë në tryzen perandore triumfi i generalit kje i plotë.

Por Perandori u kujtue per lojë që i kishte bâ, e shkoi te qymyrxhiu i pâ-besë edhe i bertiti pse s'e kishte mbajtë fjalen.

Por qymyrxhiu, tue xjerrë nji napoljon prej xhepit, i tha:

- Ûn e shikjova shum herë njiket ftyrë; prandaj para se të flitshem, të kishë pâ disâ herë kështû nuk ishem mâ i lidhun.

Perandori qeshi e per mâ teper e shpeblei marifetin e qymyrxhiut dinak.

LUGA DHE PIRUNI

Æsht gjetun se luga kâ lêm para pirûnit. E prâ luga sod treqind e pêsdhjet' vjet alâ perdorej pak! Montaigne çuditej se në Svisër e kanë zakon me vûem në sofer aq lugë sâ vetë rrishin në tryes.

Kohes së mesme ipeshin sâ lugë në dispozitë të sofres, dhe kështu bashkngransit i perdorëshin me rend tuej marrë lang në sahan të perbashkët.

Pirûni erdhi mâ vonë. Kanë kênë pirûj edhe në kohë të mesme, por mjaft të rrallë. Per shembull, Klemensja e Magjarris, shoqja e Luigjit të X, si edhe Johana prej Ecreux, nusja e Karlit të bukur, secilla e kishte ka një pirû. Dukesha e Touraine kishte dy; Karli VI kishte tre pirûj dhe i perdorte vetem me pêmuni.

Vjetin 1608, në Paris më-zî njifej pirûni. Këta na e thotë inglizi Thomas Coryate, i cilli n'at vjetë vizitueka gjytetin, edhe shton se n'Italî aso kohe secilli e kishte ka një pirû. Shkruete Coryate: "Æsht njimënd punë e çuditshme se si nuk kâ njeri që të mund' ja mbushi menden nji Italjani me hanger në pjatë me gishta të vet; m'e justifikuem ket zakon, vinë e të thonë se s'i kâ kushdo duert e pastra! Këtij zakoni i u pervesha edhe un, por nji Zot e din sâ shpotit ja solla vedit n'Ingliterrë".

TRI „Pak-a" dhe TRI „Tepër-a".

Trî pak-a me trî tepër-a damtojnë shum njerin në nji mëndyrë a në nji tjetër: Me vjeftun PAK dhe me i dhanë vedit randësi TEPER; me zotnuem PAK dhe me shpenzue TEPER; me dijtun PAK dhe me folun TEPER

KATER mâ të Veshtierat

Qe KATER sendet mâ të veshtierat per

njeri

1) Me njiortun vedin.

2) Me mbajta gjatë nji msheftësi.

3) Me i falun të fyemet.

4) Me e perdorue mirë kohen

LUKUQANI.

Në hije të Rozafatit

Shkelqësija e Tij Emz. Gj. Della Pietra lën Shqypënin. – Me 4 k. m. Shkelqësija e Tij Emzot Gjón Della Pietra, ish-Delegat Apostolik u largue prej Shkodrës.

Shkuene me e percjellë auktoritetet nder të cillat Shkelqësija e Tij Emzot Gasper Thaçi, kryekonsuli i Italis Comm. S. Meloni, Të Nderueshmit Atë Chiesa, Rrektor i Jezuitve, Atë Anton Haraq i O. F. M. në perfaqsim të Provincjalit të Franciskajve, Priften, Parí e shoqnina Katolike shkodrane. Disá e pershndeten te Ura e Drinit, disá tjerë e percollen deri në Durrës. Shkelqësija e Tij, fort i permalluem, me mirënjoftje, u fal nderës të gjithëve.

Emzot Della Pietra qi per 10 vjet ká kënë Delegat Apostolik i Selís Shëjte qi gati per 20 vjet tjera ká shpenzue mündin e vet këtú nder né, lën një pershtypje të mirë e kujtime shumë të kandëshme nder shkodranë, të cillët kanë çmue kulturen e hapët e zëmren bujare të Tij. Perherë i shkueshem e i mirë me gjithkënd, per fëmi sidomos ká pasë një zëmer babet. Fëmijt e Jetimores së Jezuitve, të cillen ai e ká drejtue per sá vjet nuk kanë me e harrue kurr Atë Della Pietra-n qi per ta áisht kënë pernjimënd një Atë.

Emzot Della Pietra per tash një herë ká shkue në Romë.

* * *

T'ardhant e Delegatit Apostolik të rí. – Nder kto dit mbrëni në Shqypni Shkelqësija e Tij Emzot Ildebrand Antoniutti, Delegati Apostolik i rí i shënjuem prej Selís Shëjte per Shqypni.

Shkelqësija e Tij mbasi kje pritë n'audjencë të posaçme prej Naltmadhnís së Tij Mretit, edhe i báni vizitë Shkelqësinave të tyne Kryeministrit e Ministrave, mbrëni në Shkoder me 15 k. m. Qyshë në katundin e Beltojës i kishin dalë para auktoritete Kishtare e shoqninat Katolike, kú i perndritshmi tue u frymsue prej fjalës "Skanderdeg" të shkrueme mbë parzem të divizave të pjestarëve të Shopnís, u mbajti një fjalim të shkurtë, tue i nzitë qi t'ipergitshin këtij fatosi të madh në burrnin e karakterit e dashtnin ndaj Atdhën.

Te Ura e drinit i kishin dalë para Ipeshkvit e një tubë zotni Shkodranë per me i urue mirse

erdhen. Si mrríjten në Fushë Çelë, i duel para Emz. Gasper Thaçi, Argjipeshkvi i Shkoders, e aty u formue korteu me banden e Shoqnís Bogdani në krye e tue kalue kah Dugajtë e Reja hini në kishen Kathedrale s'bashku me një shumicë të madhe populli. Aty Emz. Delegati mbajti një fjalim të perzëmert tue i u falë nderës popullit per pritjen bujare qi i kishte bā.

* * *

Një grup studentash çekoslovakë e jugoslavë vizituen Shkodren. – Sfudenta, prandej të gjith të rí, djelm e varza, çekoslovakë e jugoslavë. Erdhne me ande të madhe per me pá Shkodren per të cillen kishin ndi aq lavdimi. Por u duel edhe mā bukur, mā e kandëshme, mā terhjekëse – si biseduen ata vetë – se e kishin mëndue. Mëndimi i tyne áisht se Shkodra me rrethe e mbarë Shqypnija áisht një vënd per shetina turistike nder mā të mirët e botës e qi kishte me muejt me kënë knaqa e turistave, por duhet me u a diftue me mjete propogande qi lypë koha. Shqypnija nuk njifet e me folë të drejten fajin e kanë shqyphtarët vetë.

Njaty n'oren 6, mbas qi vizituesat kishin shetitë gjith gjytetin, u mlodhen "Kafe Park" kú në shoqëni të studentave të Shkodres kaluen mbramjen bashkarisht tue u argtue. Z. Ernest Koliqi, me një fjalim plot kuptim, i pershndeti miqt e ardhun. Prej ánes të ktyne pergjegji tue u falë nderës Z. Dr. Svetisla – Popoviç.

Mā vonë mandej filluen këcimot. Ndëjen tue këcye deri në 2 mbas mjeshtare në të cilen orë mandej u shperdane.

Të mbledhunit kaloi në një mbrëmje në një atmosferë pernjimënd vllazniqe.

Këto vizita e perpjekje vijn mā fort me njoftë e me nderue shoqishojnë se disá shkri-me nder gazeta libra qi kanë shun herë interesë mos me bā perskrimet të drejta.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Per me largue të keq

- Në të parin muej, si per sprovë, s'kam per të pague as një soldë, e në të dytin muej kam per t'a dyfishue rrogen.

- Të tanë shkaku i ligshhtës së syve t'û është rakija.

- Oh, ti po don me u táll me mue, ûn kuer pî rakí shof dyfish!!!

- Teze, m'a fal fotografín t'ande!

- Persë, a don me e ruejtë n'albun?

- Jo, due me bâ me qeshë shokët e mî!

- Zojë, a kështû dishroni me e fotografue djalin t'uej, me këto tesha të ndyetae të shkyeme?

- Po, fotografia është per t'ân, kështû ká me u kujtue se në çë gjendja gjindet djali i tí.

- Po të tham se me pî duhan, më njânë ânë ti bân mirë, por në tjetren....

- Në tjetren ânë, me të tregue të drejten, s'e kam sprovue kurr.

- Kû po shkon?

- Ndrejtë perherë.

- Po të pves per kû të çon rruga qi po bân?

- Rruga s'më çon, shkoj vetë.

- E dí, e dí, por deshta me të thanë se a ké rrugë shum me bâ.

- Jo, persë rruga është e goditun s'ka mâ mirë.

- Prá, zojë, dishroni me marrë një radio në shpí per sprovë.... A mundeni me na dhânë një garanci?

- Oh, sigurisht! Mundeni me e kerkue ke ai tregtari qi është atje n'at qoshe të rrugës Y: edhe atí i a kam këthye radio-n në gjendje të mirë.

- Babë, m'a bân ket nderë, mos e pi at gotë vënë sontel!

- Oh! sá bukur! e persë?

- Persë kam per të krye problemen e mathematikës e mësuesi ká thanë se fëmijët e pijanecave bâhen lë marrë e harruesa të shpejtë!

- Kam shkrue një liber mbî Indje.

- A ké kënë ndo'i herë atje?

- Jo. Por shpresoj se me fitime të librit kam per të shkue.

Një herë dy shokë ishin tueshetitë bashkë. Tue bâ llafe njëni i tha tjetrit: Sá të gjatë i paske veshët. - E vertetë, - pergje gji tjetri, është njashtû si thue, por un i kam të gjatë per një nieri, e tî veç veç i ké pak të shkurtë per një gomár.

Një gjuetar i thotë një herë një trimi qi kishte dalë me gjue edhe aj: Shikjoni tjera herë, se sot tue u matë lepurit keni kënë tue më vrá mûe. Puna kënka e kollajtë, - i pergjegji aj, tjeraherë kam me t'u matë tý, e kështû kam mevrá lepurin.

Piktori i tha një shoqit të vet: kishe me dashtë me të dhanë një kuader qi me të bâ të lum.

- Oh, - i tha aj - më nepni 10 lek se më bân të lum.

Duelne me shetitë një herë dy trima dhe njani qi ishte mâ plak i thotë tjetrit: S'ká veç 10 vjet e uji pat preké majen e njetij plepit. Shikjon tjetri e habitet edhe i thotë: S'është gjâ e mundun pse aj plep është nalt. - Po, por at herë veç kishte fillue me bîjtë e uji e mlote kollaj.

MAZI

- Baba thotë qi në këto kohë të vshtira është detyra e pasanikve me bâ kursime, mos tjetër per me i dhanë shembull të mirë nevojtarëve.

- Po a vën në praktikë ket punë?

- Po si! Ka fillue me i bërë me i ulë hakun trogtarëve.

Nata fmis - Me rrëjtë është punë e keqe for. Duhet me thanë gjithmonë të verteten, shado me lodhë.

- Po, moj nanë.

- Oh, po bje dera. Shko e çile e në kjoftë Zgjë Liza thuej se nuk jam në shpí.

Në pershkim të dy javëve

Prej së mrëndëshmi:

Me 3 k. m. u mbushen 15 ditët e pezullimit nga ana e Kshillit Ministrer të dy fletoreve të kryegjytetit "Besa" e "Vatra", kshtu kto filluene persri rregullisht botimet e veta. Fletorja "Shqyptari", e cilla në xêvendsim të "Besës" u botue giatë kohës së pezullimit të sajë, do të dalin perjodikisht me landë letrare e satirike. Shi i madh rà, në fillim të kti moji, në shum krahina të Shqypnis. Por msá mã të shumten e vëndeve shiu rà me masë, tue kënë shum i dobishem per bujqsi, në Pogradec rà me aq egerci e shumicë sá lumi i vogel qi kalon neper at gjytet kaloj shtratin e vet e hini neper rrugë, tregtore e shpija të gjytetit tue shkaktue dame të mdhaja të cillat llogariten të jén njá 50.000 frang ari. Fatbardhsisht kjo inondatë nuk shkaktoj humbje jetësh nierzish; por me gjith ket áshit inondata mã e madhe qi mbahet mënd prej pogradecasve, masi e kalon atë të 1929 në të cillen patne kënë mbytë n'ujë edhe disá persona. Auktoritetet muerne të gjitha masat e duhuna per t'i sigurue popullit komunikacionet e prême.

Ing. Ndoc Naraçi, Minister i P. Bot., ká ngrehë gjygjë kundra Z. Abdurrahman Dibres, drejtuer pergjegjës i fletores "Shqyptari" per marrje nderi. Z. Naraçi, i cilli ká marrë si mbrojtës advokatin e mirënjoftun Z. Kolë Dhimitrin kerkon në lutje-padín, posë dënimit, edhe Fr. ari 10000 si dam shperblim nderi në favor të Kryqit të kuq Shqyptár.

Shkelqesija e ti Baron Mario Indelli qi tesh sá kohë ká majtë zyren e naltë si minister i Italis në Tiranë, tuej fitue simpatín e të gjith popullit shqyptár, áshit shênjue prejë Qeveris së ti per Belgrad. Vëndin e ti do t'a xanë Z. Francesco Jacomoni i cilli sherbete deri tash në Ministrín e Jashtme të Romës.

Të sjellunit çiklistik i Shqypnis mori fund në Tiranë me 1 të mojit vazhdues. I pari duel Koço Kereku (i "Skanderbeut" të Korçës) i cilli fitoj titullin e kampjonit per vjeten 1936, e pershkoj largsin e të sjellunit prejë 904 kilometrash e gjysë n'orë 45.25'35" tue fitue pikë 50.

I dyti duel Gjovalin Ljarja (i "Vllaznis" së Shkoders) n'orë 47.15'48" me 37 pika.

I treti Rudolf Gurashi (i Grupit Çiklist Ti-rana) n'oren 48.15'50" me 32 pika.

Prej së jashtëmi:

Grishjes, qi ju bâ nga ana e Ingelterrës, Francës e Belgjikës per marrjen pjesë në konferencen e pës fuqive lokarniste, Italia e Gjermanija i u gjegjne pozitivisht. Komunikimin e pra-

nimin të marrjes pjesë ju bâ ambasadorve të tri shteteve, nga ana e ministrave të jashtem Conte Ciano e Baron von Neurath të cillët edhe theksuene se per suksesin e konferencës ishte e dobishme një pregatitje e kujdesshme me anen e rrugve të zakonshme diplomatike.

Grishja e pranimi i sajë per mledhjen e pës fuqive lokarniste qi ká per qellim perfundimin e një pakti premdimuer, ká shkaktue një qetsim në mbarë Europen pse kshtu parashifet se veprimi i Gjermanis i 7 Marcit me të cillin kjo unilateralisht pat prishë paktin e Lokarnos, do të rregullohet në një mndyrë të drejtë e miqsore.

*

*

*

Komunizmi qi gjithkund në botë me anë shrrëgullimesh, anarkinash e vllávrasjesh kqyrë me gjujt n'ujë të turbullt, per pak sá së kje tue e hjellë mbarë Greqín në një luftë civile, e cilla, po mos t'ishte dora e shpejtë e e çelikët e Mbretit Gjergj ndoshta do të kishte kënë mã e eger se kryengritja e fundit venizeliste.

Me 4 të kti moji në të gjithë Greqín u çpall greva e pergjihtshme, grevë e cilla do t'ishte shëji i fillimit të kryengritjes komuniste. Posë Salonikut, ku shumica e puntorve muer pjesë në levizje e u vertetuene disá kacafitje ndermjet grevistave e të policis, nder krahina tjera të Greqís greva nuk pat gith aq sukses.

Me t'u informuemen Mbreti Gjergj se shka ishte kah ndodhte, mas mëndimit edhe të Kabinetit, çpalli ligjen ushterake, shperdau Dhomen e i lshoj në dorë Kryearit të kshillit gjeneralit Metaxas pushtete të plota diktatorjake per me perballue rreshkun e kuq. Gjenerali Metaxas fill mas kti vendimi, per masa të jashtëzakonshme per n'rrydhjen e kryengritjes. Të gjith luftit grek e myllke, luftanina u perqendruene nder limanet kryesore, veçanerisht në Pireo e në Selanik, e roja të forta të policis u muer neper zyre publike, banka e vende strategjike të qyteteve. Gjenerali lshoj edhe një proklam drejtue popullit helënik, të cillin, mas i informon per qellimet antiatdhetare të komunistve, e fton me ndimue. Në të mndet Qeverín e cilla kishite caktue me drejtue forcat e veta per naltsimin ekonomik të klasavepopullore e veçanerisht të puntorve e të fshatarve.

merf' fund shpejt e shtetet e ndryshme, q
kanë interesë të fitojnë njëna e tjetra parti
nuk bijnë në godi ndermjet vedit perm' të
pruemit e vet, është friga mos të bahet shkas
per ndo'j komplikim nderkombtar q' mundet
me pasë pasoje të keqja.

NES

Konkursi maejue me çmim

ADOLF THIERS

N'a kanë ardhë edhe një zgjuhje e gabue-
me, prej Pulajsh, një përfarë nënshkrimit e
një tjetër mbas kohës, prej Shkodrës, të ci-
llat për kto arsye nuk mund të më marrë pjesë
në konkurs.

Shorti i ra Z. Luma Ljares të cillit i luten
 a m'u paraqitë në zyre t'one për me marrë
 çmimin e titullit

Qe tash konkursi i ri, i cilli per me kon-
dëndue edhe ata të cillëve s'i a u kande
problemet e kolla shme, asht pak më i vshti-
rësë të deritashmit.

Konkurs Nr. 4

"Me gjetur re numra, të cillët, në daç tuj i mledkë në daç tuj i shumue shoq me shoq napi të njajtin rezultat. Formula algjebrike e këtij problemit është këjo:

$$X + Y + Z = X \times Y \times Z$$

Per me marrë pjesë në ket konkurs, per në mjafton me diftue cillët janë kto numra, por në kjoftë se ndokush ká me çue edhë zgjidhjen algjebrike, ká me pasë një të permëndun të posaçem. Pergjegjet e percjelluna prej talonit qi gjindet këtú në fund, do të n'a mërrijnë deri me 5 Shtatuer, e kanë m'u botue, bashkë me zgjidhje, në Nr.9 të të perkohshmes. Ndermjet t'atyne qi do të dergojnë zgjidhjen e drejtë, ká m'u qitë në short një pajtim vjetuer në të perkohëshmen t'onë s'bashkut me një copë të librit "Pionoku".

Korrespondenca e 'Cirkës'

Rreth konkursit të poezis

Janë tue na ardhë prej shum anëve poezina per botim në të perkohëshme. Sikur e dijnë të gjith lexuesat t'onë, na qyshë në numrin 4 kemi shpallë një konkurs per një poezi me qellim qi të gjith të rít qi ushtrohen në ket hart të kën lāmë me i qitë në shesh zotsít e veta.

I lutemi prandej të gjith atyne qi dishrojnë botimin e vjershave të veta, t'i drejtojnë tue i caktue shprehimisht se janë per konkurs, e tue ju konformue rregullave të caktueme per të.

Konkursi si dihet mbyllet me 6 Shtatuer, e tue kënë se veprat e mrríjtuna kanë m'u gjykue prej një jurís të perbáme prej personash kompetente në lāmen e letratyres kombëtare, kështú gjykimi i tyne ká me i vjeftë shum të rijve qi merren me ket hart të bukur, perveç qi konkurrojnë edhë në çmim qi, sado i vogel, nuk á per t'u perbuzë.

D. D. - Shkoder - Muerme copat e folklores edhe kemi me i botue. Ju falemi nderës e presim të vijoni në ket veper kaq të nevojshme.

Pulla Shqypënijet

ashtú edhe

Pare të vjetëra

blej prej të gjitha llojeve

ZEF PRENDUSHI

Shkoder

T.Gj. - Shkoder - Po botohet.

F. J. - Shkoder - Copat qi na derguet per rubriken "me largue të keq" nuk janë zgjedhë prej mã të bukurave as prej atyne qi münd t'i pershtaten ambjentit t'onë, se, mã, origjinale jo se jo. Shpresojmë se një herë tjeter keni m'u kujdesue mã teper.

Gj. K. - Berat. - Poezin t'Uej, mbasi kemi edhë një tjeter per botim mbí at tem, per tash një herë po e ruejm, e mã vonë do të shofim.

N. N. - Milot - Me shum andje presim çka na premtoni, veçanërisht copa folkloristike t'asajë krahinë. Novela nuk bân.

Shkaba - Poezija po botohet në ket numer. Ju falemi nderës shum si per ktë si per tjera qi na premtoni.

Sirena - Muerme poezin të cilen me shum gzim do t'a botojmë në numrin e ardhëshem. Ju falemi nderës shum per bashkëpunimin t'uej të çmueshem. "Cirka" ást shum e gzueme qi të paraqesë nder shtylla të veta hartin t'uej të njoftun si poetë e novelist.

N. Ll. - Shkoder - Shkrimet qi na i derguet kemi me i botue kúr t'u vije rradha e rasa. Ju lavdojmë per vullnetin e mirë t'uej, e presim prap copa tjera asi llojit.

Prometheus - Muerme artikullin t'uej të cillin me gzim po e botojmë. Çmojmë shum bashkëpunimin t'uej i cili shpresojmë se nuk ká me n'a mungue edhë kështu kndej.

Xh. I. - Krue - Po Ju dergojmë të perkohshmen si mbas dishirit t'uej.

Novela mjerisht nuk bân. Harti novelistik ást shum i vshtirë, e s'mjafton veç me tregue një epizod banal dashtnijet per me shkruë një novelë të dëjë per ket émen. Por mbasi jeni endë student keni kohë edhë lamë per me u formue e me perparue.

Prof. L. A. - Belgrad - Ju falemi nderës shum per letren t'uej d. 8 k. m. Fjalët e bukura qi na shkrueni n'a trimnojnë edhë mã teper me vijue me qindresë në veper t'onë per të perhapun të kulturës.

S. - Shkoder - Para se të na pin gjykim mbí poezin t'uej, Ju njoftojmë se ást ríqull e pergjithshme qi émi i auktorëve duhet t'i jét i njoftun Drejtoris e cila suguron per mshef-sín mã të plotë të pseudonimave.

Pronar, Gjoni Lika.

Drejt perq. Cuk Simoni

Shtypshkruja e "Cirkës"

Drejtím: "Cirka" - Shkoder.